

หลักธรรม

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๙

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ถาม : ข้อ ๓๑๗๖. เรื่อง “ขอความกระจำง”

ตอบ : อันนี้ให้ไปถามหมอ

“ขอความกระจำง”

เพราะบอกว่าไม่ให้เขียนมา ยังเขียนมาอีก มันเรื่องมาก

“ขอความกระจำง”

เปิดไฟก็สว่าง เปิดไฟเห็นหมดเลย ฉะนั้น ไปหาหมอซะ

ถาม : ข้อ ๓๑๗๗. เรื่อง “ภูตคาม”

กราบนมัสการหลวงพ่อด้วยความเคารพอย่างสูง กระผมขอโอกาสถามอย่างลัดสั้นๆ ครับ ส้มตำปูปลาร้ามีทั้งเมล็ดพริก เมล็ดมะเขือ มะเขือเทศ ปูดอง และปลาร้า บางทีก็เป็นปลาร้าที่ยังทำไม่สุก หรือแม้แต่ น้ำพริกกะปิกี้ยังมีเมล็ดพริก เมล็ดมะเขือพวง แม้บางทีกะปิกี้อาจจะไม่ได้ย่างไฟทำให้สุก พระภิกษุต้องกล่าวคำ กပ္ปิยํ กโรหิ ไหมครับ

ส่วนผลไม้ เช่น ส้ม แอปเปิ้ล ถ้าไม่ได้ปอกหรือเอาเมล็ดออก เมื่อใส่บาตรแล้ว พระจะมีวิธีการจัดการให้ถูกต้องตามพระวินัยอย่างไรบ้าง กราบขอบพระคุณอย่างสูง

ตอบ : เอ็งเพิ่งรู้ใช่ไหม เรื่องนี้มันเป็นมาตั้งแต่ ๒,๐๐๐ กว่าปี ตั้งแต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบัญญัติธรรมและวินัย นี่มันอยู่ในวินัย สวดปาติโมกข์ พีชคาม ภูตคาม

พืชคาม ภิกษุพราหมณ์ของเขียวนั้นเป็นอาบัติปาจิตตีย์ ภูตคาม เมล็ดพืชที่เกิดอีก พระชนนทำ
ให้มันแตก เป็นอาบัติปาจิตตีย์ เป็นอาบัติทั้งนั้นนะ

แต่พระพุทธศาสนาเวลาเผยแผ่ไปในแคว้นแคว้นใด ประเพณีวัฒนธรรมมันเจริญแล้ว
เสื่อม สมัยทวารวดี ศรีวิชัยอย่างนี้ พระพุทธศาสนาเจริญรุ่งเรืองมาก แล้วก็หมดไปแล้ว

พูดถึงธรรมและวินัย ๒,๐๐๐ กว่าปีมาแล้ว เอ็งเพ็งรู้หรือ พอเพ็งรู้ ตื่นเต้น แหม! ในสัมตำ
มันมีปลาร้า มีเมล็ดพริกอะไร เอ็งเพ็งรู้หรือ เขารู้มาตั้ง ๒,๐๐๐ กว่าปี แล้วก็ปล่อยปละละเลยกัน
มา

แล้วเวลาแคว้นต่าง ๆ เวลาเข้าศึกรบราฆ่าฟันกัน เวลาจำพรรษา เวลาเขาย้ายบ้าน
ย้ายหมู่บ้านเลย พระไปกับเขาได้ ไม่ขาดพรรษา

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบัญญัติธรรมวินัยตามข้อเท็จจริง ตามความเป็นจริงใน
ชีวิตที่เป็นจริง ทำได้หรือทำไม่ได้ ถ้าทำไม่ได้ ยกเว้น ถ้าทำได้ต้องทำ ไม่ทำ เป็นอาบัติ

กล่าวต่อพุทธพจน์ กล่าวต่อพุทธพจน์คือธรรมและวินัยที่พระพุทธเจ้าบัญญัติไว้แล้ว ญก่ง
กว่า ตัดทอนอย่างนี้ ถ้ามีคนเตือนแล้วไม่ฟังนะ สังฆาทิเสสเลย

ฉะนั้น นี่พูดถึงธรรมและวินัย เอ็งเพ็งรู้หรือ พระเขามาไม่นานแล้ว เว้นไว้แต่พระอัสสชิ
มันชี้เกียจคร้าน มันไม่ทำ แล้วพอไม่ทำขึ้นมาแล้ว เห็นไหม นี่ไง ที่หลวงตาพระมหาบัวท่าน
สอนไง เหยียบหัวพระพุทธเจ้าแล้วแสดงธรรม

เอ็งทำ นั่นแหละเหยียบหัวพระพุทธเจ้า ธรรมและวินัยเป็นศาสดา ธรรมและวินัยเป็น
ศาสดาของพระ พระที่จะประพฤติปฏิบัตินี้ แล้วเอ็งฝัน เอ็งลบหลู่ เอ็งทำเฉื่อยชาด้วยความ
สะดวกสบายของเอ็ง นี่เหยียบหัวพระพุทธเจ้า แล้วจะมาเคารพ บวชพระ พระพุทธ พระธรรม
พระสงฆ์ มันเป็นเรื่องไร้สาระ

ฉะนั้น ใ้เรื่องนี้ละ ผู้ถามพอไปเห็นเข้า ไปรู้เข้านะ ทำตื่นเต้น แล้วคิดว่าพระทำ

เวลาหลวงปู่มั่นท่านออกปฏิบัติครั้งแรก หลวงปู่มั่น หลวงปู่เสาร์ห่มผ้าสีรัก เขากลับกัน
จนวิ่งหนี เพราะอะไร เพราะสังคมปฏิบัติกันอย่างนั้น พอเด็กมันเกิดมามันเห็นเข้า มันก็ว่านี่

ถูกต้อง ให้อู๋ที่เข้ามาใหม่เห็นเขาทำก็ว่าถูกต้อง หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านพยายามทำตามธรรมและวินัย นี่ธรรมวินัย

เวลาหลวงปู่มั่นท่านพูดไป “กึ่งกลางพระพุทธศาสนา ศาสนาจะเจริญอีกหนหนึ่ง”

ในหนังสือเราอ่านเจอ ไปถามหลวงปู่มั่น หลวงปู่มั่นบอกว่า กึ่งกลางพระพุทธศาสนา ศาสนาจะเจริญอีกหนหนึ่ง เจริญตั้งแต่สมัยสมเด็จพระจอมเกล้าฯ ตั้งธรรมยุตขึ้นมา เพราะไม่ไหลตามไปกับพระ เพราะไม่ไหลตามไปกับพระเพราะอะไร เพราะท่านเป็นเจ้าฟ้า บวชมาแล้ว ดำราบออกอย่างหนึ่ง เฮ้ย! แต่พระปฏิบัติอีกเรื่องหนึ่งเลย มันขัดแย้งไง นี่ไง เหยียบหัวพระพุทธเจ้าไป

พระจอมเกล้าฯ ถึงพยายามจะทำให้ถูกต้องตามธรรมวินัย ถูกต้องตามพระไตรปิฎกนั่นแหละ แต่ก็ยังมีกลุ่มเล็กๆ แล้วก็ทำขึ้นมาจริง

นี่หลวงปู่มั่นพูดเองว่า ศาสนาเจริญตั้งแต่สมัยพระจอมเกล้าฯ พระจอมเกล้าฯ มาฟื้นฟูข้อเท็จจริง คือฟื้นฟูพระพุทธศาสนาที่แหละ แต่ท่านก็ออกอุตังค์ ออกปฏิบัตินะ แล้วด้วยอำนาจวาสนาของท่าน ท่านต้องสืบทอดไปเพื่อเป็นสมเด็จพระจอมเกล้าฯ นี่ไง

แล้วสมเด็จพระจอมเกล้าฯ ภูชาติ ตั้งแต่สัญญาเบาวิริงนั่นแหละ ถ้าไม่มีสัญญาเบาวิริงนะ เรียบร้อย ไปนานแล้ว แล้วก็มาแก้ไข มาแก้ไขเป็นขั้นๆ ใจ

เดี๋ยวจะเข้าการเมือง ไม่ใช่ เพราะอะไร

เพราะนี่ข้อเท็จจริง นี่คนที่มีความวาสนา งาม วาสนาส่งมากถึงได้ทำอย่างนี้ได้ พอทำอย่างนี้ได้แล้ว เวลาสมัย ร. ๓ บอกว่าพวกนี้หม่แบบมอญ หม่อะไร ท่านก็ให้ละละ เพราะไม่ไปขัดแย้งกับฝ่ายความมั่นคง

เวลา ร.๓ ท่านสวรรคต ร.๔ ท่านขึ้นมา พวกนี้ก็มาหม่แบบเดิม แบบที่พระธรรมยุตหม่กันอยู่ นี่ เพราะท่านขึ้นมาเป็นกษัตริย์แล้ว ท่านก็เป็นธรรมนะ เป็นธรรม หมายความว่า ท่านส่งเสริมพระทั้งหมดทั้งประเทศไทย ส่งเสริมพระหมดทั้งโลก

แล้วฝ่ายมหายานละ เขามีกะปิ ปลาจำไหม เขามีเมล็ดพริกไหม เขาไม่มี เขาไม่สนใจเลย นี่นิกายง่ นิกาย หมายความว่า ถือศาสนา ถือธรรมและวินัยแตกต่างกัน แต่เถรวาท เถรวาท พระอรหันต์ ๕๐๐ องค์ทำสังคายนาเป็นเถระ พระเถระ พระอรหันต์ ๕๐๐ องค์ สังคายนาธรรม และวินัยเป็นพระไตรปิฎกมา เราถือตามนี้ง่ นี่แหละหีนยาน เป็นฝ่ายเถรวาท พอเถรวาทก็ตาม วินัย

ไอ้ที่ถามๆ มานี้ ถ้าพระเจ้าเป็นพระ กบปิย กโรหิ กบปิย ภาณุเต เขาก็รู้ของเขา อย่างพวก ที่ว่าเมล็ดพริกต่างๆ ถ้าเขาทำได้ เขาก็ทำ เว้นไว้แต่ไอ้พวกลูกศิษย์พระ อู้ฮู! อวดเก่ง ไอ้โฮ! รู้ ธรรมวินัย เวลาจะใส่บาตรนะ สัมเขাপอกมาเลยอย่างนี้ บอกว่ากบปิยะ

ไม่ได้ กบปิยะเขาเป็นวินัยกรรม คำว่า “วินัยกรรม” ต้องทำต่อหน้า พระต้องเป็นฝ่ายถาม ถามว่าสิ่งนี้สมควรกับพระไหม เพราะพระรังเกียจ มันเป็นภูตคาม

แต่วิธีแก้ไขของเรานะ ใส่มาเถอะ ใส่มาเลย ภูไม่ฉันง่ จะบอกภูไม่แตก เพราะภูรู้ว่ามัน ผิดง่ ภูไว้ข้างบาตรนั้นแหละ ส้มอยู่คนเดียวเขาใส่มาทั้งนั้นง่ ใส่มาเถอะ แต่เราก็กว้างไว้ข้างๆ บาตร เราไม่ต้องไปแอ็กชัน ไปอวดเขาง่ ไปถึงว่า “โยม นี่ใส่กันไม่ได้ง่ะ”

เขาจะใส่บาตร พระจะไปบิณฑบาต แล้วก็ไปทะเลาะกัน แล้วก็ไปฆ่ากันกลางถนน หรือ เขาไม่รู้ เขาไม่รู้ เขาก็ว่าพระมีทิฐิ ไอ้พระก็บอกว่าตามธรรมวินัย เคารพพระพุทธเจ้า แต่ เขาจะใส่

ไปบิณฑบาตถ้าพระมีประสบการณ์นะ เรื่องของเขา แต่ถ้าเขาอยากรู้ เขาอยากศึกษา เราก็จะสอนเขา แต่เขามีครูบาอาจารย์เขา เขาก็จะสอนไปอย่างนั้น บอกว่า ไอ้พวกนั้นอย่าไปใส่ บาตรมันง่ะ มันเคร่งเกินไป พวกนี้มันอยากอวดเก่ง พวกเราดีกว่า อะไรก็ได้

อย่างนี้เยอะเยอะไปหมดในสังคมง่ะ

ถ้าพระที่ฉลาด ใส่มาเถอะ เรานี้ใส่มาเลย แล้วภูไว้ข้างบาตร ถ้ามาถึงภูถ่ายบาตร ภูก็อยู่ในถาด บุญ เขาทำบุญเขาแล้วก็จบ ทำบุญแล้วเราก็จะไปหาเวรหากรรมใส่ตัวเราเอง นี่วิธีการแก้ไข พระแก้ไข แก้ไขอย่างนี้

อีกอย่างหนึ่ง ไอ้ที่ว่าเขาอวดดี อวดดี เขารู้มาก เขาทำกบปิยะให้เสร็จเลย

มันต้องทำต่อหน้า วินัยกรรม พระถามนี่

ถ้าเอ็งจะไปทำ แอบทำแล้วบอกช่วยเหลือพระ ทำไว้ก่อนเลย เดียวมันจะวุ่นวาย

เอ็งทำลับหลัง พระที่รับเขาไม่รู้ แล้วฉันอย่างไรละ

พี่ชคาม พราหมณ์ของเขียวนั้นเป็นอาบัติปาจิตตีย์ ภูตคาม มันเป็นวินัยกรรม เป็นวินัยกรรมว่าทำต่อพระ แล้วเวลาของเรา ทำต่อพระองค์เดียวข้างหน้า แต่พระด้วยกันก็อาศัยพระองค์นี้เป็นผู้ที่ถามตอบจบแล้ว

ถ้ามันเป็นต่อหน้าและลับหลัง เรื่องต่างๆ เยอะแยะไปหมด ของที่พระจับ แล้วบอกว่าเพ็งรู้ นี่กว่ายังไม่ประเคน ให้โยมประเคน ประเคนไม่ขึ้น เป็นอุคคหิตก์

แล้วถ้าไม่ขึ้น ทำอย่างไร

ก็ไปประเคนพระองค์อื่น เพราะพระองค์นี้เสร็จ เสือกไปจับเข้า มันเป็นวัตถุอนามาส

พระนี่ อู้อู! วินัยเยอะแยะไปหมดเลย ถ้าคนรู้วินัยนะ มองพระเดียวรู้เลย ใสนี้เป็นพระหรือเป็นโจร เพราะเป็นโจรมันไม่รู้เรื่องอะไร มันก็ทำตามอารมณ์มันนะ แต่ถ้าเป็นพระนะ เขาจะถามว่า นี่ของใคร ประเคนหรือยังไม่ประเคน ไม่ไปจับไง ถ้าจับ เขาเรียกวัตถุอนามาส อย่างอาวุธ พระจับไม่ได้ เป็นอาบัติหมด เพราะวัตถุที่จับไม่ได้ พระจับเสื้อผ้าของผู้หญิงไม่ได้ มันเป็นวัตถุอนามาส วัตถุที่พระแตะไม่ได้เลย ถ้าเรารู้วินัย เรามองพระรู้เลยว่ามันเป็นพระหรือเป็นมหาโจร

นี่ก็เหมือนกัน ใ้อโฮ! ถามมาใหญ่เลยนะ สัมมอ

แต่เวลาพระที่เขาเป็นธรรมนะ เขาไม่แค้นไหน เขาทำกันนี้ ทำอยู่ ถ้าคนรู้ คนศึกษาก็ดีไป คนไม่รู้ ไม่ศึกษา ก็บอก ใ้อโฮ! วุ่นวายฉิบหาย ใ้อพระพวกนี้เรื่องมาก ใ้อพระที่อื่นโคตรสบายเลย ภูเอาอะไรไปโยนๆ มันรับหมด แต่มึงนี่ แหม! ตรวจสอบเหลือเกิน

แต่ถ้าเราอยากจะให้ศาสนาแวววาว เราจะทำอย่างไร

นี่ไง โลกเจริญๆ ไง ทำอะไรก็ทำตามโลกไง

โลกเจริญๆ แล้วธรรมละ

เวลาเขาบอกเลย วินัยปฏิบัติไม่ได้หรอก ที่ถามมานี้

หลวงปู่ฉันบอกว่า เราปฏิบัติทุกตัวอักษรเลย

หลวงปู่ฉันนะ ไปฟังเทศน์เก่าๆ ในเทปมี แต่เวลามาหลวงตาพระมหาบัวท่านพูด เรา
ไอ้โฮ! เคารพมาก

ท่านบอกว่า “เราจะทำให้ผิดน้อยที่สุด”

ท่านบอกว่า “ธรรมและวินัยมันละเอียดมาก คนไม่มีวาสนาทำได้ยาก แต่เราก็พยายาม
จะทำอยู่ แล้วเราจะทำให้ผิดน้อยที่สุด”

ไอ้โฮ! เรานั่งฟังท่านเทศน์นะ แหม! มันแทงใจ

แต่ไอ้พวกนี้สมัยใหม่ พวกสมัยใหม่ สมัยใหม่ไม่ต้องทำอะไรเลยนะ ต่อไปนี่อาหาร
แคปซูลที่เดียวจบ ไม่ต้องยุ่งกับอะไรเลย ถ้ามีจะอ้างสมัยใหม่ มึงก็ไม่เอา บ่นมาให้มึงดูไหม
อาหารนะ มึงก็อยากจะอร่อย อยากจะกินแล้ว แหม! เคี้ยวแล้วมันๆ อย่างนี้ มันเรื่องกิเลสทั้งนั้น
เอามาอ้างไง

เวลาถามนี้ เอาวินัย เอาธรรมะมาอ้าง แต่ตัวเป็นมหาโจร

แต่นี้พูด เวลาคำถามเขาเรียกถามรวบรัด เพิ่งรู้นี้ เพิ่งรู้ เพิ่งเข้าใจ โอ้ย! ตื่นเต้นเลย
ศาสนาละเอียดมาก

เขาทำมา ๒,๐๐๐ กว่าปีแล้ว มันอยู่ที่เวลาสังคมมันเสื่อมทรามไง เวลาสังคมมันเสื่อม
ทราม ไม่มีใครคอยตักคอยเตือนไง มันก็ไหลไปตามโลกนั่นไง

เราดูงศ์มา เราเห็นมาเยอะ ที่ไหนก็แล้วแต่นะ เขาสร้างวัดสร้างวา เขาอยากมีพระ เขา
ไปจ้างพระมาอยู่นะ ให้เงินเดือน แล้วพระจะทำตัวอย่างไรก็ได้ ทำอะไรก็ได้ขอให้พระอยู่วัด
พระก็ได้ใจนะสิ อะไรก็ต้องเอามา อะไรก็ต้องเอามา แล้วก็อยู่กันอย่างนั้นนะ แต่ด้วยชาวพุทธๆ
เขาสร้างวัดแล้วเขาอยากมีวัดไง วัดรับเงินเดือนเยอะแยะนะ โยมจ้างให้อยู่วัดนะ นี่พูดถึงสังคม
ทั่วไป

เขามาถามไถ่ ถามแล้ว แหม! ทำตื่นเต้น

เราบอกเพียงรู้ ใครก็แล้วแต่นะ มาศึกษาพระพุทธศาสนานะ โอ้โฮ! แล้วหุ่นยนต์นั้น โอ้โฮ! ยอดเยี่ยมขนาดนี้เชียวหรือ แต่เวลาเราดูพระเงิ แล้วเวลาพระเทศน์มันเป็นชาดก พอเป็นชาดกขึ้นมาก็บอกว่าพระพุทธศาสนาคร่ำสมัย

พระพุทธศาสนาสอนถึงจิตมีงหมดนะ ความรู้สึกนึกคิดทั้งนั้นนะ แล้วตั้งชื่อให้ชั้น ๕

พระพุทธเจ้าเวลามีอำนาจวาสนาเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า วางธรรมวินัยไว้ได้ วางธรรมวินัยไว้คือพระไตรปิฎก พระปัจเจกพุทธเจ้ารู้ธรรมะ รู้เองแบบพระพุทธเจ้า แต่ไม่สามารถอธิบายได้อย่างนี้ไง พระพุทธเจ้าเท่านั้นถึงจะอธิบายเรื่องอารมณ์ ปฏิจสุมุบาท โอ้โฮ! เป็นชั้นเป็นตอน

แล้วเขาเขียน หลวงตาไปถึงวัดที่เขาบอกว่า นี่ไง ปฏิจสุมุบาท ให้ดูสิ

ไม่ดู ความจริงมันพริบๆ เร็วยิ่งกว่านี้ เหมือนจุดไฟแช็กเลย ความคิดมันจะเร็วขนาดไหน คนภาวนาเป็นนะจะ อู้ฮู! อู้ฮู! เลยนะ แต่พูดออกมาจะ โอ้คนฟังบอกเพื่อเจ้า ขนาดนั้นเชียวหรือวะ

มึงยังไม่เคยรู้ ก็ต้องเป็นอย่างนั้นแหละ แต่ถ้าเป็นจริงนะ

นี่พูดถึงว่า ภูตคาม พืชคาม เขาทำมา ๒,๐๐๐ กว่าปีแล้ว แล้วสมเด็จพระจอมเกล้าฯ เวลาท่านไปศึกษาค้นคว้าแล้วท่านถึงมาตั้งคณะธรรมยุตขึ้นมา คณะธรรมยุต พอมีคณะธรรมยุตแล้ว ทุกคนก็ต้องศึกษาให้รู้จริงในพระพุทธศาสนา

ที่นี้การศึกษามันก็เจริญขึ้นมาไง ถ้าไม่มีการศึกษา คนเขามีการศึกษา เราจะไปคุยอะไรกับเขา เดียวนี้เลยมีมหาวิทยาลัย มหาจุฬา มีดอกเตอร์ มีศาสตราจารย์ โอ้โฮ! เยอะแยะไปหมดเลย แต่ทำสมาธิไม่เป็น

ปริยัติ ปฏิบัติไป ทำสมาธิเป็นอีกเรื่องหนึ่งนะ ผูกมัดปฏิบัติขึ้นมา แล้วเวลาเรามองพระศีล สมาธิ ปัญญา ถ้าไม่มีศีล ศีลต่างพร้อย เฮ้ย! สมาธิจะเกิดได้อย่างไรวะ ถ้าเกิดก็เป็นมิจา

ถ้าศีลนะ ไม่ดูแล ไม่รักษา ไม่ดูแลมาตั้งแต่ต้น มึงจะทำสมาธิได้อย่างไร ก็ศีล สมาธิ ปัญญา มรรค ๘ ไง แล้วถ้าอึล้วยุขแฉกจะเอาความดีมาจากไหน

ถ้าจะเอาความดี ความดีที่เหนือโลก เห็นไหม พระปฏิบัติที่ดั่งมานะ ในสังคมทุกสังคมมี คนดีและคนชั่ว ใ้พวกชั่วๆ ไม่ต้องพูดถึงมัน ใ้พระที่ดีๆ ที่เขาทำ แล้วเขาทำแบบว่าทำเป็นปกติ ทำจนไม่เห็นมีอะไร กบฏิย กโรหิ

กะปิไม่ได้เอามา วันนี้ไม่มีกะปิ

เขาไม่เป็นไ

กบฏิย กโรหิ เยอะแยะไป พระถาม บอกกับปิ กัปปิก็คือใ้กบฏิย กโรหิ พระก็ กบฏิย ภาณุ เต

กบฏิย กโรหิ หมายความว่า ของนี้สมควรแก่พระสงฆ์หรือไม่ นี่ค่นโยบายคือนามธรรม ไง ของนี้สมควรแก่พระสงฆ์หรือไม่

ผู้ที่ถวายกัปปิยะ ทำให้เสียออกหนอย บอกว่า ของสิ่งนี้สมควรแก่สงฆ์ เพราะเป็นของ ข้าพเจ้า ข้าพเจ้าหามาเพื่อสงฆ์ ถวายสงฆ์ พระถึงฉัน

เพราะที่แรกเริ่มต้นจากว่า พระฉันแล้ว พวกเมล็ดถั่วเขียวต้มน้ำ สมัยพุทธกาลนะ แล้ว พระฉันแล้วไปถ่าย ถ่ายแล้วมันงอกไง ก็รังเกียจ ที่นี้ใครเอามา ไม่ฉัน เพราะมันยังมีชีวิตไ

ไปฟ้องพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าเรียกมาถาม

บอกว่า เอาของมาถวายพระ พระไม่ยอมรับไ

พระพุทธเจ้าเรียกมาถาม ทำไมทำอย่างนั้นละ

ไ้โฮ! ถ่ายแล้วมันยังเกิดอีก

พระพุทธเจ้าเลยบอก เอาอย่างนี้ พวากของเขียวเป็นอาบัติปาจิตตีย์ พืชคาม สิ่งที่เขายังมีสิทธิ์จะเกิดอีก พระห้ามฉัน แล้วถ้าจะฉันก็ต้อง กบฏิย กโรหิ

นี่เป็นนามธรรมไง แล้วครูบาอาจารย์ของเรา หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นเป็นผู้ฟื้นฟูทั้งนั้นนะ

เรื่องแบบนี้สำเร็จครั้งสุดท้าย หลวงปู่ฝั้น ที่นครราชสีมา วัดศาลวัน สมเด็จพระมหาธีรวงศ์ (อ้วน) ที่ตอนนั้นท่านเป็นเจ้าคณะ ท่านไม่ให้ทำ เพราะว่าผู้ใหญ่ไม่เคยทำมา เด็กมันทำมันเหม็นหน้าใจ

หลวงปู่ฝั้นเปิดพระไตรปิฎกเลย บอกว่า การ กบฏิย กโรหิ ในพระไตรปิฎก ธรรมวินัย ถึงขนาดว่าเมล็ดพริกไทย มันเป็นเมล็ด มันแกะไม่ได้เพราะมันแข็ง ให้เอามีดจี้ เอาอย่างนี้ไปให้สมเด็จพระคุณ เจ้าอะ! ยอม

มันมีมาแต่พระไตรปิฎก ไม่ต้องใครไปรื้อค้นหอรอก แต่มันทอดทิ้งกัน มันไม่เอากัน หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านเอาขึ้นมา แล้วหลวงปู่มั่นก็โดนเพ่งเล็งเต็มที่ไง แต่สุดท้ายแล้วหลวงปู่ฝั้นท่านมีบารมีไง ท่านมาให้สมเด็จพระมหาธีรวงศ์ (อ้วน) ยอมรับ พอสมเด็จยอมรับ สมเด็จก็ให้มีการกระทำนี้ฟื้นฟูขึ้นมา

ไม่อย่างนั้นทำต้องแอบทำข้างหลังนะ ไปทำต่อหน้าพระก็แอ็กชัน โอ้ย! มึงดังกว่ากูหรือ โอ้ย! มึงใหญ่กว่ากู

ไอ้ เรื่องสังคมนะ จะทำให้คณะสงฆ์ขึ้นมาเป็นอย่างนี้ได้ เราถึงยกย่องหลวงปู่มั่น แล้วหลวงปู่มั่นเมื่อก่อนก็ตั้งเฉพาะนามธรรม ดังเพราะคำรำลือ ประวัติหลวงปู่มั่น หลวงตาเขียน คึกฤทธิ์ใจดี คนใจดีหมด

หลวงตาพระมหาบัวบอกว่า ถ้ามึงจะใจดีเรื่องนิพพานไม่มี มึงต้องปฏิเสธไม่มี พระพุทธเจ้าก่อน ไม่มีพระพุทธเจ้า ไม่มีพระธรรม ไม่มีพระสงฆ์ ถ้ามีรัตนตรัยก็ต้องมีหลวงปู่มั่น

โอ้! การเมืองในวงการนะ

นี่พูดถึงเราเห็นแล้วไง เห็นแล้วเข้าใจ เพิ่งรู้ คนไม่รู้เลย พอรู้แล้วมันตื่นนะ แต่ความจริงมึงรู้ทีหลังเขา ๒,๐๐๐ กว่าปี มึงรู้ทีหลังชาวพุทธมา ๒,๐๐๐ กว่าปีแล้ว ถ้ารู้แล้ว พอรู้แบบนี้ปั๊บ ที่นี้ไปตรวจสอบพระแล้ว ถ้าพระไม่ กบฏิย ก็จะไปโทษเขาอีกแล้ว

เขาถือกันอย่างนั้น สังคมเขายอมรับกันอย่างนั้น นี่ไง เข้าเมืองตาหลิ่วไป ชาวเพื่อใคร
ชาวทำไม ชาวอะไร ชาวนี้ ถ้ามีสติปัญญา ก็คัดเลือกแยกเอา

ภูตคามไปยาวเลย จบ

ถาม : ข้อ ๓๑๗๘. เรื่อง “อธิษฐานบารมี”

ตอบ : ถามหมอนะ ไปหาหมอ แล้วหมอเขาจะบอกเอ็งว่ากินยาเม็ดใดแล้วมันจะอยู่ จบ

ถาม : ข้อ ๓๑๗๙. เรื่อง “อยากทำงาน”

กราบหลวงพ่อกี่เคารพ กระผมเพิ่งออกจากศูนย์บำบัดยาเสพติดแห่งหนึ่งมาได้สักระยะ
แล้ว ที่บ้านให้โอกาสรักษา กินยาขับพิษกัญชาอยู่วัดแห่งหนึ่ง เสียงชาวบ้านนินทาผมก็เยอะว่า
คนอยู่วัดไม่ทำมาหากิน

ผมก็อดทน ผมก็คิดว่าจิตเวชจะทำงานอะไรได้ น้ำ บ้าผม ตอนอยู่บ้านดูแลผมอย่างดี
กินก็อร่อย สงบกว่าอยู่วัดอีก ส่วนความคิดผมคิดว่า อนาคตจะอดทน อย่างไรก็เมื่อต้องไปทำมา
หากิน

ผมเป็นผู้ป่วยจิตเภท นายจ้างคงไม่รับทำงาน อนาคตเพื่อประสาผมดีขึ้น จะมีวิธี
ควบคุมอย่างไรครับ

ตอบ : ผีกัดสติ คำว่า “ผีกัดสติ” นะ ถ้าเรามีสติมีปัญญา มีสามัญสำนึก เราจะไม่ทำ
อะไรผิดพลาด สิ่งที่เกิดพลาดแล้วเป็นอดีตทั้งนั้น ถ้าเป็นอดีตทั้งนั้น สิ่งใดที่กระทบ เราต้อง
ยอมรับ เพราะอะไร เพราะสิ่งนี้เป็นภาระสังคมไป

เวลาผู้ที่เสพยาเสพติด เสพมาก ๆ แล้วหลุดแล้วหลอน เป็นภาระสังคมมาก ถ้าเป็นภาระ
สังคมมากนะ สังคมใดถ้ามีผู้อย่างนี้อยู่ในสังคมนั้น มันก็มีความหวาดระแวง มีความทุกข์ร้อน
ทั้งนั้น

ฉะนั้น ถ้าเรากำลังไปอยู่วัดหนึ่งเพื่อเลิกยาเสพติด

แล้วสติปัญญามันคิดได้ทั้งนั้นนะ เวลาคิดได้ก็คิดแบบโยมนี้ ทุกข์ใหม่ ทุกคนเข้าใจเรา ผิดหมดเลย เราก็ตั้งใจของเรา แต่ความตั้งใจของเรามันมีแค่นี้ไง

บางคนนะ เขามีสติของเขา เขายังคิดได้มากกว่าเรา เขาก็พัฒนาของเขาขึ้น

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเราคิด เวลาเราไปอยู่วัดใดวัดหนึ่ง แล้วมีคนมาถามมาถาม มาถามมาถาม เราต้องมองภาพรวม สังคมนะ สังคมเขาเดือดร้อนเรื่องอย่างนี้มาก แล้วฝ่ายที่เป็นธรรมนะ เขาพยายามแก้ไข พยายามพาไปจุดไปเว้นอะไรอย่างนี้ กลับไปก็เหมือนเดิมทั้งนั้นนะ เพราะจิตใจอ่อนแอ มันอยู่ที่จิตใจ จิตใจมันอ่อนแอ

ถ้าจิตใจมันเข้มแข็งนะ ไม่ๆ เราไม่ไปยุ่ง ไม่ไปแตะ ไม่ไปเรื่องอย่างนั้นอีก แล้วพยายาม ระวังให้มันอยู่ได้ อยู่ได้แล้วเราฝึกหัดสติของเรา แล้วเริ่มต้นจะทำอะไรก็ได้เล็กๆ น้อยๆ พอดำรงชีวิตของเราได้ แล้วทำให้มันดีขึ้นไปเรื่อยๆ

เพราะพระพุทธเจ้าสอนไว้ถึงกรรมเก่า กรรมใหม่ ทุกคนมีเวรมีกรรมมาทั้งนั้น ถ้ามีเวรมีกรรมมาทั้งนั้นนะ

สิ่งที่เกิดขึ้นมา สิ่งที่เกิดขึ้นมาเขาบอกว่า มันผิดพลาด มันพลั้งไปแล้ว

แล้วเวลาผิดพลาดพลั้งไปแล้ว คุณ ถ้าเป็นผู้หน้าที่ดี รัฐบาลที่ดี เขาต้องแก้ไข

ไฉนทำอะไรได้ มันแบบว่าจะไรนะ หลิวตา ปราบปรามก็สวนปราบปรามไป ไล่ปราบปรามเจ้าหน้าที่ เริ่มต้นก็เป็นเจ้าหน้าที่ปราบปรามยาเสพติด หลายๆ รายเลยละกลับไปค้าเอง เพราะเข้าไปรู้ เข้าไปเห็นช่องทางไง ผลประโยชน์มันมาก แต่ผลประโยชน์นะ ทำลายเยาวชนไปทั้งหมดเลย ทำลายไปมากมายมหาศาล เราเห็นแก่ผลประโยชน์ส่วนตน แต่เยาวชน สังคมเดือดร้อนกับเรื่องนี้ไปเยอะมาก

ฉะนั้น มันเป็นปัญหาสังคม แล้วเราเป็นคนคนหนึ่ง เห็นไหม ยังดีมากนะ มีโอกาสเขียนมา ถ้าเขียนมานะ “ผมเป็นผู้ป่วยจิตเภท นายจ้างคงจะไม่รับทำงาน แต่อนาคตเพื่อประสาผมดีขึ้น จะมีวิธีคุณอย่างไร”

ฝึกหัดตั้งสติไว้ แล้วถ้ามีสติปัญญานะ ชันติธรรม ถ้ามีความอดทนได้ มันเรื่องธรรมดา

ประวัตินะ คุณ เขาทำงานเขาต้องตรวจสอบประวัติ ประวัติอาชญากรรมขึ้นมาติดหราเลย อนาคตทำราชการไม่ได้

ไฉนก็เหมือนกัน ประวัติของเรา เราเคยติดยาเสพติด ไฉนที่ไม่หว่าดระแวงเราเป็นไปได้อย่างไร แต่ถ้าเขาให้โอกาสเรา เราต้องตั้งใจไว้ว่าเราจะไม่ทำความเสียหาย ให้กับผู้ที่เสพยาเสพติดที่เลิกแล้ว แล้วจะกลับมาทำงานได้

เหมือนคนติดคุก ไฉนคุกๆ คนก็หว่าดระแวง ไฉนเราติดยาเสพติดจนขนาดที่เราต้องไปอดอะไรต่างๆ

เราต้องเทียบกลับมาว่า สิ่งที่เราทำมา เขาหว่าดระแวงสิ่งนี้ สิ่งที่เราทำมา เราเคยเป็นมา ฉะนั้น เราเคยทำมา เราเป็นมาแล้ว เราแก้ไขเรา ไม่ต้องน้อยเนื้อต่ำใจ มันอยู่ตรงนี้ อยู่ตรงที่ว่าเราไม่น้อยเนื้อต่ำใจ แต่เราจะพยายามจะพัฒนาเราให้เป็นคนดี เพราะเราไม่อยากให้ไปทุกข์อย่างนั้นนะ

เวลาอยากนะ ลงแดงนะ ทุกข์เกือบตาย เสพแล้วก็อารมณ์เป็นครั้งคราว เดียวก็เสพอีก ก็เข้าไปในวงจรธุรกิจเขาเลย

เราต้องเอาตัวเราออกมา แล้วปากกัดตีนถีบ มีขันติธรรมอดทน แล้วหายใจเข้าลึกๆ พุท หายใจออกลึกๆ ตั้งสติไว้ มีสติสัมปชัญญะมันยับยั้งได้ ถ้าขาดสติก็ไปอีกแล้ว

ฉะนั้น จะโทษสังคมว่าเขาจะไม่รับเราทำงาน

เราทำตัวเราดีงาม แล้วถ้ามีบุญ ไปเจอคนที่เขาเมตตา เขารับ เขาให้โอกาส มีคนให้โอกาสเยอะเลย แต่คนให้โอกาสนั้นโดนจับปล้น โดนทำลายก็เยอะเลย เราจะให้โอกาสเขา แต่เราเผลอไม่ได้นะ แล้วจะไปโทษเขาได้อย่างไรละ ก็เราทำมา

ฉะนั้น ตั้งสติของเรา แล้วอยู่ที่เวทีกรรม ถ้าเรามีบุญกุศลอยู่บ้าง เราจะรักษาชีวิตเราไปได้ พันธุกรรมของจิตๆ แต่ละภพแต่ละชาตินี้ไง ใครสร้างเวรสร้างกรรมได้มากน้อยขนาดไหน มันเป็นกรรมของสัตว์

เราจะทำคุณงามความดีของเรา สิ่งที่เกิดผลตามมาแล้วเรารู้ได้ อริยวินัย เรารู้ผิดรู้ถูก แล้วจะแก้ไขตัวเราเอง แล้วตั้งสติปัญญาของเรา ทำเพื่อตัวของตน จบ

ถาม : ข้อ ๓๑๘๐. เรื่อง “ความกลัว”

กราบนมัสการเจ้าค่ะ ดิฉันเกิดและเติบโตมาในครอบครัวที่อบอุ่น แวดล้อมไปด้วยญาติๆ ที่ใจดีและมีเมตตา จึงมีความผูกพันรักใคร่มาก ครอบครัวพาเข้าวัดให้ไหว้พระไหว้เจ้า และเรียนบุญบาป การเกิด แก่ เจ็บ ตายตั้งแต่เด็ก จนมาในปีนี้อายุ ๓๕ เพิ่งจะเจอเหตุการณ์ที่เรียนรู้และรู้สึกถึงคำว่า “เจ็บตายที่แท้จริง”

ปีนี้ดิฉันเสียคนที่รักไปถึง ๒ ท่าน ในระหว่างห่างกันไม่ถึง ๒ เดือน ท่านแรกคืออาม่าของตัวเอง และต่อมาคืออาม่าของสามี ทั้ง ๒ ท่านมีวาระสุดท้ายคล้ายกันเลยคะ นอนเจ็บวาระสุดท้ายที่โรงพยาบาล ดิฉันไปเยี่ยมท่าน สวดมนต์ให้ท่านฟัง และบอกรักท่านเกือบทุกวัน จนถึงวาระสุดท้ายของชีวิต

การสูญเสียท่านทั้ง ๒ ทำให้ดิฉันกลัวการสูญเสียพ่อแม่และคนรักรอบตัวในอนาคตมากๆ เลยคะ เพราะจริงๆ แล้วดิฉันไม่ได้มีเพื่อนหรือคนสนิทมากมาย จะมีแต่คนที่รักและเข้าใจซึ่งมาจากครอบครัวที่เป็นหลักนี้แหละคะ

ดิฉันทราบค่ะว่า คนเราเกิดมาก็ต้องตาย และความคิดของเราก็คือความเห็นแก่ตัว กลัวว่าจะอยู่อย่างไรถ้าวันหนึ่งคนที่รักและดีต่อเราจากเราไปก่อน ดิฉันควรฝึกและทำอย่างไรเจ้าคะ กราบขอบพระคุณเจ้าค่ะ

ตอบ : รู้อยู่แล้ว แต่ไม่เคยทำ

เรียนจบ ๙ ประโยค ทำสมาธิไม่เป็น

นี่ก็เหมือนกัน พ่อแม่ปู่ย่าตายายดีมากเลย พาไปวัดไปวาไปกราบพระกราบเจ้า ไปเป็นบุญกุศล แล้วฟังเทศน์อย่างนี้ทุกวันนะ แต่ไม่ฝึก

คนเรานะ ถ้าฝึกหัดปฏิบัติ นี่เหมือนกัน ฝึก ไม่ต้องไปทำอะไรหรอก หายใจนี่ ตั้งสติกับลมหายใจ หายใจเข้านึกพุท ลมหายใจออกนึกโธ นี่มันฝึกไง

เขาเรียกว่า สุขภาพกาย สุขภาพจิต

สุขภาพกาย ได้อยู่ในครอบครัวที่อบอุ่น โตมาอายุ ๓๕ แล้ว อาม่าตายไปทั้ง ๒ ฝ่าย สะดุ้งสะเทือนเสีย

เวลาเห็นคนตาย คนตายเยอะแยะไปหมดนะ แต่มันไม่เจ็บปวดเหมือนสายเลือด เวลาคนใกล้ชิดเรา สายเลือดเราตาย อู้ย! เจ็บมาก แต่ไปงานศพประจำนะ ไปวัดทุกวัดเลย คนตายเยอะแยะไปหมดเลย ไม่เจ็บไม่ปวด แต่มาของตัวเองนะเจ็บ แล้วที่นี้เขากลับ

ไปกลัวอะไร มันเป็นเรื่องธรรมดา แล้วถึงเวลาแล้วนะ เวลาถ้ามีกิจการอะไรนะ เวลาอันนี้ห่วงพ่อห่วงแม่แล้ว ห่วงพ่อห่วงแม่ก็ต้องกลับไปบ้านช่วยพ่อช่วยแม่ทำงานนะ ศึกษางานไว้ให้ดี เดี่ยวพ่อแม่จะมอบภาระมาให้นั่นนะ

มันเป็นเรื่องธรรมดาอันหนึ่ง แล้วมันเป็นเรื่องเวรเรื่องกรรมด้วย เรื่องเวรเรื่องกรรมคือว่า อายุสั้น อายุยาว อายุสั้น อายุยืน คนเรามีความพร้อมหรือไม่มีความพร้อม ใ้ฉันมันเป็นพันธกรรมของจิตทั้งนั้นนะ คือมันได้ทำบุญทำกรรมอะไรกันมา

เรามีลูกศิษย์นะ คนที่นี้แหละ รวยมาก เขามาหาเรานะ มาหาเรานะ บอกว่ามาขอปรึกษาไ้ อาม่าเขาจะนอนอยู่ แล้วเขามีอย่างนี้ เขาเอาเชือกผูกไว้ แล้วก็เปิดธรรมะให้ฟัง ไม่ได้เรื่อง ไม่รับรู้

แล้วเขาก็พูดเอง เขารู้ว่าแต่เดิมเขาเชือดเปิดเชือดไก่ขายมาตั้งแต่เมืองจีนไ้ เริ่มต้นมาจากการฆ่าสัตว์ แล้วตอนหลังกิจการเขาเจริญเติบโตจนเขาเลิกแล้ว แล้วมาทำกิจการใหม่ใหญ่มากนะ เงินทองเยอะแยะไปหมด แต่จะช่วยอาม่าตัวเองอย่างไร

อาม่าเหมือนกัน ทำอย่างนี้ เอามือชนกันเลือดชกเลย จนลูกๆ ต้องเอาเชือกผูกกับเตียงไว้ แล้วเปิดธรรมะให้ฟัง สุดท้ายก็เสียไปแล้ว แล้วเขามาหาที่นี้แหละ มาเล่าให้ฟัง เขาสะเทือนใจ เขาเรียกว่าธรรมสังเวช

เราศึกษาธรรมะ นี้ไ้ เหมือนกัน ยกตัวอย่างมาให้คนถามนี้ไ้ ถ้ามันเป็นธรรม มันเห็นแล้วมันสะเทือนใจ มันเป็นธรรมสังเวช มันสังเวชถึงชีวิต สังเวชถึงการเป็นอยู่ สังเวชถึงการทำดี ทำชั่ว

ถ้ามันทำดีมา มันมาอย่างนี้ถ้ามันมาดี มันก็เป็นสัมมาทิฐิ มันเป็นบุญเป็นกุศลใจ แต่ตอนต้นมาเหมือนกัน มาเป็นอาชีพของตัวใจ อาชีพทำอย่างนั้น แล้วกิจการก็เจริญเติบโต มาจนเดี๋ยวนี้เป็นกิจการที่ใหญ่โต ที่เป็นบริษัทใหญ่ๆ ถึงประเทศเลย แต่ในบ้านเขาพยายามช่วยใจ

เหมือนกันนี่เลย เขาพยายามจะช่วย แต่จะช่วยอะไรได้ สุดท้ายก็เสียไป แล้วก็มานั่งปรับทุกข์ให้เราฟังเฉยๆ ภาษาเราคือมาระบาย คือมาระบายให้พระฟัง พระก็รับฟัง รับฟังหมด

นี่ก็เหมือนกัน แต่เสร็จแล้วเขาก็คิดได้ของเขา คิดได้คือเขาพยายามทำดี เพราะมันเห็นกับตาใจ

เราบอก บุญและบาป ดีหรือชั่ว มันเป็นนามธรรม

เวลามันทำไปแล้วมันให้ผลต่อหน้าๆ แล้วญาติของตัวทั้งนั้น

ไฉนก็เหมือนกัน เวลาคนใกล้ชิดเสียไป ไฉนก็แค่เสียไปนะ แล้วภาษาเรานะ เวลาพระมหายานเขาให้พรใจ “ให้ปู่ย่าตายายตายก่อน แล้วก็ให้พ่อแม่ตาย แล้วก็ให้เราตาย ให้ลูกตาย”

อ้าว! เจ้าภาพเขาโกรธมาก เขาไปถามเลย ทำไมให้พรอย่างนั้นล่ะ

แล้วไม่จริงหรือ ถ้าลูกตายก่อนพ่อแม่ พ่อแม่เผาศพลูก สะเทือนใจนะ ถ้าหลานมันตายก่อน ลูกมันตายก่อน แล้วพ่อแม่ยังนั่งหัวโศกอยู่นี้ ไม่ทุกข์ตายหรือ

เขาให้พรนะ ให้ปู่ย่าตายายตาย ให้พ่อแม่ตาย

ในเซนนะ เราไปอ่านเจอ โอ้โฮ! เจ้าภาพแค้นใหญ่เลย ไปต่อว่าอาจารย์ อาจารย์ให้พรอย่างนี้ได้อย่างไร

อาจารย์สอนเลย แล้วถ้าลูกตายก่อน พ่อแม่เผาศพลูกล่ะ

ไอ้พูดว่าให้เราารวย มันเป็นทรัพย์สินไซ้ใหม่ แต่นี่มันชีวิต

ทำบุญแล้วให้ร่ำรวย ให้เจริญงอกงาม นั่นเป็นทรัพย์สิน แต่ให้พรเลย ให้ปู่ย่าตายายตายก่อน ให้พ่อแม่ตาย ให้ตัวเองตาย ให้ลูกตาย ให้หลานตาย

ไอ้โฮ! เขาโกรธ โกรธมากเลย ไปต่อว่า ก็อาจารย์กับลูกศิษย์ ไปต่อว่าอาจารย์ตัวเอง อาจารย์บอกเลย แล้วถ้าลูกตายก่อน เผาศพลูกละ ยิ่งถ้าหลานตายแล้วไม่เสียใจหรือ

เออ! จริงของอาจารย์ ก็ยอมรับ นั่นผลของเรียนว่าตายเกิด

นี่ก็เหมือนกัน คำถาม มันเป็นข้อเท็จจริงอย่างนั้นอยู่แล้ว สุขภาพกาย สุขภาพจิต จิต ไม่ได้ฝึกหัด มันจะแข็งแรงขึ้นมาไม่ได้หรอก ไม่ทำสมาธิ สมาธิมันมาจากไหน

พระกรรมฐานทำสมาธิเป็นหรือทำสมาธิไม่เป็น ถ้าทำสมาธิเป็นนะ เรายืนยัน ถ้าทำสมาธิเป็น จะหวงแหนศีลของตัวเองมาก เพราะกว่าจะทำสมาธิ เ็งทำอะไรมา ถ้าศีลมันดี ทุกอย่างมันดี ไอ้โฮ! มันลงดีมาก แล้วเวลามันไม่ลงเลย ทุกข์ฉิบหายเลย เ็งทำผิดอะไร

เรานี้ทบทวนมาตลอด เราถึงยืนยันไง ถ้าพระทำสมาธิเป็นนะ ศีลที่เราถามกัน ที่เราควบคุม เขาจะรักษาตัวเขาเปี้ยะเลย เพื่อทำสมาธิได้ง่ายๆ เพื่อทำสมาธิได้ราบรื่น เพื่อฝึกหัดให้ดีขึ้น

ถ้าฝึกหัดให้ดีขึ้น แล้วปล่อยปละละเลยอีลุ่มๆ แฉกๆ อย่างนี้ ไอ้โฮ! เอ๊ย! สมาธิอะไรของมึงวะ เราไม่เชื่อ เราไม่เชื่อเพราะเราปฏิบัติมา

เวลามันไม่ลง เวลามันทำอะไรไม่ได้ เข้าตื้นขึ้นมาคิดอะไร บิณฑบาตไปเจออะไร กลับมาแจกอาหารเป็นอย่างไร มีคนเขาก็กินอาหารไม่ให้มึงฉันหรือเปล่า มึงเลยโกรธเขา ทบทวนตั้งแต่เข้ามา แล้วผิดอะไร ปฏิบัติมาอย่างนี้ ศีล สมาธิ ปัญญา

ฉะนั้น อีลุ่มๆ แฉกๆ อย่างนี้ กระล่อนปลิ้นปล้อนหลอกลวงอย่างนี้ แล้วมึงบอกมึงเป็นพระปฏิบัติ กุญนำดูเลย

พระปฏิบัติ กุญไม่ไปไหนเลย กุญอยู่นี้ กุญไม่ทำผิด แล้วไม่ให้ใครเอาความผิดมาให้กุญด้วย เพราะกุญจะรักษาของกุญเอง เพื่อความปลอดภัยในใจของกุญ ศีล สมาธิ ปัญญา ถ้ามีปัญญารักษาตัวรอดได้

นี่เหมือนกัน เราฝึกหัดทำสติ แล้วถ้ามีสติขึ้นมา มันจะมีสติมีปัญญา

อันนี้อะไรยังไม่เกิดเลย แค่อามาเสีย พ่อแม่ยังอยู่ กลัวแล้ว ตีตัวก่อนไข้ ของยังไม่เกิด กลัวมาก พอตั้งสติดีๆ นะ อยากจะให้ไปเร็วๆ จะเอาสมบัติอีกต่างหาก อยากได้ ไปเลยนะ มรดก ของกู

เราตั้งสติไว้ มันเป็นข้อเท็จจริง มันเป็นบุญและบาปของท่านด้วย ถ้าท่านมีบุญนะ ท่านก็จะ โอ้โฮ! สุขสบายของท่าน ถ้าท่านมีบาปนะ ท่านก็ต้องทุกข์ใจของท่าน แล้วเราช่วยอะไรท่าน ได้ละ

มันเป็นบุญและบาปของท่านด้วย แล้วมันเป็นบุญและบาปของเราด้วย เราถึงได้เกิดมาเป็นครอบครัวเดียวกัน แล้วพยายามรักษา พยายามคุยกันให้เข้าใจกันได้

แล้วอย่างใด เห็นไหม ทำคุณงามความดี ทำคุณงามความดีเพื่อลบล้างสิ่งที่ไม่ดีในใจ นั้นนะ แล้วเวลาใจมันโล่งโล่งปลอดโปร่งนะ เราคุยกันสุข เราคุยกันเข้าใจ ครอบครัวเรามีความสุข สิ่งใดจะเกิดขึ้นมันเป็นเวอร์กรรมของสัตว์ เหวี่ยง